

Provtagningsanvisning Antitrombin (enz, Tromb), P- Instruktion - Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

Titel: Provtagningsanvisning Antitrombin (enz, Tromb), P-	Dokumentkategori: Instruktion	Omfattning: Hälso- och sjukvård Region Gävleborg
Dokumentägare: Vårdenhetschef KKTm Norra Hälsingland	Dokumentansvarig: Kvalitetssamordnare Klinisk kemi	Beslutsinstans: Vårdenhetschef KKTm Norra Hälsingland
Diarienummer: Ej tillämpligt		Datum för översyn: Se giltigt t.o.m.

P - Antitrombin (enz, Tromb)

Remiss	Beställning via Cosmic eller LabPortalen. Sökväg Cosmic: Kemi → Koagulation. Alt. hittas via sökfunktionen. Reservrutin: Pappersremiss (Remiss 1 Bassortiment, Laboratoriemedicin Region Gävleborg)
Provtagning	Na-citrat 3,2%, ljusblå propp, plaströr Fyll röret till markeringen, vänd röret 5–10 ggr omedelbart efter provtagning. Kan inte tas kapillärt.
Förvaring/transport	Ocentrifugerat prov ska vara lab tillhanda senast 4 timmar efter provtagning och ska förvaras och transporteras i rumstemperatur. Prov som inte når lab inom 4 timmar centrifugeras, plasma avskiljes och fryses. Centrifugera vid 2000 g i 10 min. Pipettera av plasma till sekundärrör av plast (lämna kvar ca 1 cm plasma ovanför de röda blodkropparna). Frys provet i -20°C. Fryst prov skickas paketerat så att det är fryst vid ankomst till lab.
Analyserande laboratorium	Enheten för Klinisk kemi och transfusionsmedicin i Gävle och Hudiksvall
Referensintervall	0,80–1,20 kIE/L
Svarstid	Dagligen
Ackrediterad	Ja
Efterbeställning	Kan inte efterbeställas
Patientinformation	Ej tillämpligt
Biobanksprov	Nej

Kommentarer/övrig upplysning	Laboratoriet bytte analysmetod 2021-02-24. Den nya metoden påverkas inte av <i>NOAK faktor Xa-hämmande läkemedel</i> som den tidigare metoden, men på grund av analysens metodprincip orsakar dock <i>NOAK trombinhämmande läkemedel</i> en falsk förhöjning av resultatet.
Medicinsk bakgrund/indikation	<u>Indikation:</u> Diagnos av hereditär brist som en del av trombos utredning samt diagnos av förvärvad brist t.ex. vid DIC. Monitorering av antitrombinsubstitution. Antitrombin (AT) är ett glykoprotein med en molekylmassa omkring 58 kDa som syntetiseras i levern. AT fungerar som en koagulationshämmare där huvudsakliga målenzymer är trombin och Faktor Xa. I mindre mån hämmar AT även faktor IXa, faktor X_{II}a och faktor XIIa samt plasmin och kallikrein. Hämmningen accelereras ungefär tusen gånger vid förekomst av heparin. Antitrombinbrist är förenad med ökad risk för venös trombos. Obs! Skillnader kan förekomma mellan resultat med olika metoder särskilt vid funktionella defekter bland annat i heparinbindande regionen i AT. Låga värden kan ses vid: • Hereditärt betingad brist (2 huvudtyper: kvantitativ reduktion av normalt fungerande AT eller kvalitativ defekt av AT). För en hel utredning behövs både funktionen av AT (aktivitet mätning) och kvantitativ antigen analys mätas. Ganska sällsynt sjukdom men starkt ökad risk för venös tromboembolism. • Förvärvade brist vid ökad exkretion (vid nefrotiskt syndrom), vid nedsatt produktion (levercirros) och vid ökad konsumtion (DIC, disseminerad intravaskulär koagulation, trauma, större kirurgi mm). • Längre tids behandling med ofraktionerat heparin • Behandling med L-asparaginase Förhöjda värden kan ses vid: • Orala antikoagulantia (Waran) • Icke-vitamin-K orala antikoagulerande (NOAK) läkemedel som direkta trombinhämmare (dabigatran) kan leda till falskt förhöjda värden.

Kommunikation och implementering

Dokumentet finns publicerat på samlad sida för provtagningsanvisningar på Samverkanswebben ([Provtagningsanvisningar - Region Gävleborg](#)).

Medverkande och granskare

Dokumentet är framtaget i samarbete med och granskat av metodansvarig och medicinskt ansvarig för metoden.

Senaste revisionen av dokumentet har granskats av metodansvarig och medicinskt ansvarig.

Senaste revideringar

Datum	Revisionsnr	Ändring
2025-08-07	1	Nytt dokument anpassat utifrån uppdaterad dokumentstyrning, ersätter dok 09-63930. Harmoniserat info om frysning med övriga provtagningsanvisningar för koagulationsanalyser under Förvaring/hantering, dock ingen skillnad i hantering. Mindre förtydligande gällande efterbeställning (tidigare Ej tillämpligt).
2025-09-16	2	Ny dokumentägare. Korrigerat tidigare felaktigt angiven omfattning i tabell s.1.
2025-12-05	3	Lagt till om förvaring i rumstemperatur.